

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 9

Algemeen

In het kader der herzieningen van zeer beperkte omvang, bedoeld in de aanhef van de memorie van toelichting op het wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 356 van het Wetboek van Koophandel en 1947 van het Burgerlijk Wetboek, dat thans onder no. 3716 aanhangig is, wordt bij het onderhavige ontwerp van wet voorgesteld enkele wijzigingen aan te brengen in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Toelichting op het artikel

A. Het laatste deel van de eerste alinea van artikel 82 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is een bepaling, ingevoerd bij de Wet van 7 Juli 1896, *Stb.* 103 (de lex Hartogh).

Het doel van deze bepaling was een einde te maken aan de rechtsonzekerheid, waarin de partij verkeerde, die een bij verstek gewezen echtscheidingsvonnis of vonnis van scheiding van tafel en bed had verkregen, dat bij afwezigheid van de gedaagde niet aan hem in persoon kon worden betekend, noch ten uitvoer kon worden gelegd op zijn vermogen, een rechtsonzekerheid hierin bestaande, dat een dergelijk vonnis geen kracht van gewijsde verkreeg en dus bij voortdoring voor verzet vatbaar was.

Reeds bij de parlementaire behandeling van het voorstel van de Heer Hartogh, houdende wijzigingen in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zijn stemmen opgegaan om de onderhavige bepaling niet te beperken tot de gevallen van echtscheiding en scheiding van tafel en bed. Men meende, dat er bij verstek ook in andere gevallen behoefte aan een soortgelijke regeling bestond, wilde in die gevallen het middel van verzet niet tot in het oneindige blijven openstaan. Deze suggestie werd niet overgenomen, omdat de Heer Hartogh het minder geraden achtte om het artikel, dat in 1886 reeds gewijzigd was, korte tijd nadien weer aan een herziening te onderwerpen, ook in zover de behoefte daaraan zich nog niet dringend had doen gevoelen. De ondergetekende meent, dat het onderhavige ontwerp thans een goede gelegenheid biedt om tot uitbreiding over te gaan.

De praktijk heeft uitgewezen, dat thans dringend behoefte bestaat aan toepasselijkheid van de onderhavige bepaling ook in andere gevallen dan echtscheiding en scheiding van tafel en bed. Zo komt het gewenst voor, dat bijvoorbeeld een vonnis tot nietigverklaring van een huwelijk na verloop van de in het artikel genoemde termijnen en van de termijn van veertien dagen genoemd in artikel 81 kan worden ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Men denke verder aan de volgende staatsvonnissen: ontkenning van de wettigheid van een kind, betwisting van erkenning.

De ondergetekende meent, dat het gebruik van de term „staatsvonnissen” de voorkeur verdient boven een opsomming van alle daaronder vallende soorten van vonnissen.

Aangezien scheiding van tafel en bed en opheffing van een stuiting van een huwelijk niet tot de staatsvonnissen kunnen worden gerekend en ook voor deze gevallen de behoefte aan de onderhavige regeling bestaat, zijn zij afzonderlijk vermeld.

B. Bij wet van 21 Januari 1954, *Stb.* 27, werd tussen de artikelen 158 en 159 Rv een nieuw artikel ingevoegd. Hierdoor is in artikel 159 de verwijzing naar „het vorig artikel” onjuist geworden.

Ter verduidelijking wordt hier in plaats van „voorlaatste lid” gelezen: „de tweede zin van het eerste lid”.

C. Artikel 358, werd bij wet van 21 Januari 1954, *Stb.* 27, vervallen verklaard.

De verwijzing naar dit artikel in artikel 374 dient dus ook te worden geschrapt.

D. Bij de wet van 30 November 1950, *Stb.* K. 537, is bepaald, dat in artikel 523 van het Burgerlijk Wetboek dat handelt over de verklaring van vermoedelijk overlijden, de dagvaarding niet meer in haar geheel in een dagblad behoefde te worden geplaatst, maar dat met een aankondiging van die dagvaarding kon worden volstaan. In de wet is voorgeschreven, welke gegevens de aankondiging moet bevatten.

Hiermede werd een systeem gevolgd, dat reeds werd gebezigd in de artikelen 521, 807 en 811 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. In dit wetboek is evenwel een geval blijven staan, waarin volledige plaatsing van de dagvaarding wordt geëist.

Het betreft de dagvaarding tot het doen van rekening en verantwoording aan onbekenden van artikel 785.

Er is geen goede grond aan te voeren, waarom bij deze procedure andere en zwaardere vormvoorschriften dan bij andere procedures zouden moeten gelden.

Voorgesteld wordt daarom in artikel 785 voor te schrijven, dat de dagvaarding in een dagblad moet worden aangekondigd, en dat deze aankondiging moet inhouden, behalve gegevens omtrent de rekenplichtigen en omtrent de terechtzitting tegen welke gedagvaard wordt, de mededeling, dat de dagvaarding strekt tot het afleggen van rekening en verantwoording.

Het voorschrift van artikel 785 wordt hiermede *mutatis mutandis* geheel gelijk aan het voorschrift van artikel 523 van het Burgerlijk Wetboek, zoals dit sedert 30 November 1950 luidt.

De Minister van Justitie,
L. A. DONKER.